

דף מידע לצוות גן ילדים – PANS/PANDAS

מה זה?

PANS/PANDAS הם מצבים שבהם אחורי מחלת זיהומית (למשל סטרפטוקוק/שפעת/הצטננות), מערכת החיסון עלולה לגרום לתגובה דלקטיבית המשפיעה על התנהגות ותפקיד. זה יכול להופיע בפתאומיות או בגלים ("התלקחות").

מה עשוי להופיע בגן?

לא תמיד יופיע, וזה משתנה מילד לילד—אבל בגין זה לרוב נראה כך:

- חרדה פרידה/קושי להיכנס לגן או להיפרד מבוקר
- התפרצויות, בכיוון, "קייאון", קושי בווסות רגשי
- רגשות לרעש/מגע/בגדים/ריחות, הצפה במעברים (חצר→Megash→ארוחת בוקר)
- טיקים (תנוונות/קולות חוזרים)
- התנהוגיות חזרתיות/טקסים קטנים ("חייב לבדוק ככה")
- בררנות אכילה/הימנעות ממתקמים
- ריצה לשירותים/תכיפות במתן שתן/רגסיה בgamila

מה עוזר בפועל?

המלצות נפוצות לצוות:

- פינה שקטה/מרחיב בטוח ל-3–5 דקות כשייש הצפה
- הפסיקות קצרות ומעבר הדרגתני בין פעילויות
- שפה מרגיעה וקצרה בזמן קושי (פחוות הסברים ארוכים)
- גמישות נקודתית בדרישות/שגרה ביום קשה
- חייזקים חיוביים והפחחתת מאבקי כוח
- לפי צורך: תמיכה חושית/ריפוי בעיסוק

תקשורת עם ההורים – מה חשוב?

- אם יש שינוי חד בהתנהגות/אכילה/ויסות—לעדכן מוקדם.
- אם יש בגין "גל" של מחלות (ובפרט סטרפטוקוק/דלקות גרון)—עדכן כללי לעוזר למשפחה להיות ערנית.
- לעיתים התפקיד משתנה מיום ליום—זה חלק מההתמונה.